

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. *1104/III 52/1970*

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1104/III 52/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

..... Εἰς ἀμφοτέρας

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; Ν. 2.

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

..... Δὲν ὑπῆρχον. μετὰ δὲ κτήματα ὁρμῶς ἐργάζοντο καὶ ἑτεροὶ οὐκ ἴδιοι κτλ.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) Σέμπροι. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

..... Εἰς εἶδος

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; Εἰς εἶδος

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θερίσματα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγνὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

..... Εἰς μισθὸν καὶ ἐργαζομένης ἐλάμβανον. ἡν.

ἐμαίβην. ἡν. εἰς εἶδος

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπέρτεται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

..... Ο. Χ. 1

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; Ο. 1. ν. ε. ο. 1. ἔταξεν εἰς τὴν

..... εἰς Κων. - λιν καὶ Ἀθῆνας

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

..... εἰς ἐργα. καὶ καὶ ἰσχυρ. καὶ

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

α) Μὲ ζωϊκὴν... κόπρον... β) Καῦσις καὶ κάλυψις

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Μέλις 1950... εἰς.π.ε.ρ.ι.ω.ρ.ε.μ. εν.ιν. ... λιπάσματα

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;

Σιδηροῦν... ἄροτρον... ἀπὸ 1960

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... Μακρόσδερον καὶ δίφδερον

Σ. Ὀρομή. Θεσσαλ. ἀπὸ ἐργαστοῦ ἀπὸ κ.ν.σ. Φιλιάτες

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. κεφαλὴ βδ. 4. Γυνί..... 7. Κλίττωσις. 10. ἔλκυσ

2. ἔλκυσ... 5. Σηάθην... 8. Θυλιὰ...

3. Ποδάρι... 6. Γεγάλα... 9. Σύρμα...

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ΟΧ!

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ΟΧ!

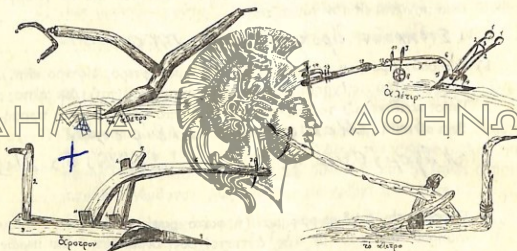
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...*οχι*.....

5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ*οχι*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

.....*οχι*.....*διδασ*.....*ε*.....*χωρη*.....*ος*.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὥς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. *Χειροκράβδα*.....6. *Σύρτης*.....11.

2. *πλοῦς ἀρμ*.....7. *Μπουκλίδα*.....12.

3. *πλοῦς*.....8. *Τεταγέλα*.....13.

4. *Σφηνά*.....9. *Γυνή*.....14.

5. *Σφαιθη*.....10.15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

... εἶναι μιᾶς μορφῆς

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ... ρ. θ. ο. ξυλίνου.

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ...

... ξύλου

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.)

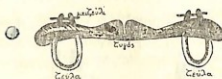
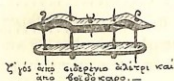
πριόνι, σκεπάρνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Β.Ο.Ε.Σ.*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Δ.Ψ.Ο.*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Εἶναι. ἀναγκαῖος. ὁ ζυγός.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΚΙΜΗΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

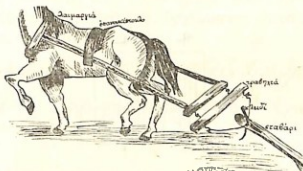

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... *Σιδεραλάντρια*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ... *ἀέν. γίνεται*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την όποیان φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά

α) Ποιος ὠργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινῶν); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας ἔχοντες ἀναφορὰν πρὸς τὴν ἀγρονομίαν.

1. Ἰσχυρὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν. ὁ Θεὸς ἡμῶν. ὁ Θεὸς ἡμῶν.
 2. ὁ Θεὸς ἡμῶν. ὁ Θεὸς ἡμῶν. ὁ Θεὸς ἡμῶν.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄρτρονον. (Παραθέσατε, εἴ δυνατόν, καί φωτογραφίαν). *H. J. Mordant, p. 68.*

[illegible]

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

..... $c \leq \frac{1}{2} v w$

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἡ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Μ.Ε. Ε.Χ.Ο.Κ.Ι. Σφ.Ε.Κ.Ο. 3η τά. μεράδα 1ης
Γα.ω.κ

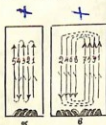
- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....

.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

.....

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶσαι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σποριάς, ὑτάμιες, σίασιες, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

.....

Εἰς λωρίδας

.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακίαν ;

.....

Με αὐλάκιαν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ; .. Γίνετα. εἰς τὸ ρόχμα. (χωρὶς λ.ν. ἢ .. ἐδάφη).

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῇσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

.....

Με τὸ ὑνί καθέτως

.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

..... Εἰς. ἑλ. και. λ. ... ἑπαράς

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

... Σ. κ. η. και. εἰς. ο. λ. ... ἑλ. και. λ. ... ἑπαράς ...
... ἑλ. και. λ. ... ἑπαράς ...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπεντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

... ἑλ. και. λ. ... ἑπαράς ...

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. ...

... ἑλ. και. λ. ... ἑπαράς ...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ...

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ...

... Σ. κ. η. και. εἰς. ο. λ. ... ἑλ. και. λ. ... ἑπαράς ...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

... *Μέτῃν ξύετραν τοσοδεμμένῃν. ο.τῶ.*
... δικέντρον

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Σ. βάρνι. σ. μ. ρ. ε. μ. ξ. ὠ. λ. ν. η.*

..... *ο. βάρνα*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

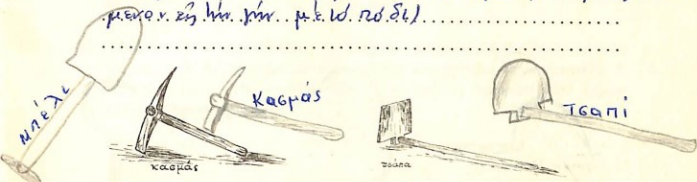
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Καθε ας - τσάνα - μέλι (ωσάν φταρεί εμπομπυό-
μενο ν. εη ήν. ρίν. με. ω. ρο. δι.)

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθούν τον ζευγολάτην (ή ζευγάν)εις τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν
- οἱ θεωρίδρην π. π. ἔχει ἀπολαύει
 τὴν θεωρίαν

- 7) Ποια χωράφια εκκαλλιέργουντο (ή καλλιέργούνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

- 8) Ποια χωράφια έκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διὰ τροφᾶς τῶν
ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.
- Ξερικά, Π. μου, βο. κ. β. τ. κ. α'.

- 9) Πώς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως.
..... γερ. υ. τ. εὐ. α. ν. τ. ο. εὐ. ... γ. σὺν κ. ε. δ.

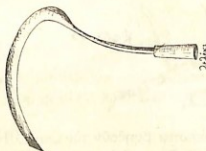
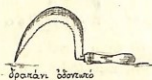
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλειῶν θερισμοῦ.

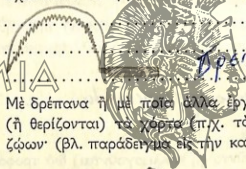
- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Μὲ τὸ δρεπάνι

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

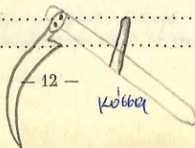
2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).. Κό. 66α...

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Τοῦ δρεπανιοῦ... ὀδοντωτή, τῆς κόσσας... κομὰλ

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

σο. γὰρ λος

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

Ο.Χ.Ι

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ.

0,20 - 0,30 μ.

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται)

σταχυα

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;

οἱ ἴδιοι οἱ θεριζοι

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶννται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

τὰ χερσὶ βολα... τοποθετοῦνται... Διευθρ...
μα... αἱ μετὰ τὰ... τῶν εὐρίσκειν...
... αὐτὴν... καὶ εὐ...
... αὐτὴν... καὶ εὐ...
... αὐτὴν... καὶ εὐ...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ΔΕΚΔΡΙΔΑ

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον ;

... Ἄνδρες... καὶ... γυναῖκες... ἤρχαντο...
... καὶ... ἐρχονται... ..

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀπροκτὴν (ξεκαπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὰ ἡμερομισθία ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας δυνατολογίαν)

... Μὲ μεροκάματο... ἢ... μετὰ φαγητοῦ (ξεκαπῆς)... εἶς...
... χρῆμα... Μὲ μεροκάματο... μετὰ φαγητοῦ... ..
... τὸ... ἀπονομήν... ξίψωμα... ..

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λονται τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

... εἰς... τὴν... μέσην... περιβάλλοντο... μέ... ξίψωμα... ..

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἀρρῶξαν ν. ν. αἰ. μ. ἡ ἀρχίξαν ν. τριζων.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ο.Χ.Ι.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.....

Ο.Χ.Ι.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

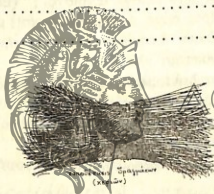
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὰ ἑσπέρας τ. ης. ἡδίας ἡμέρας.....

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτισμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδενοντο ; με κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμοι τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Θερμαί με βάρλα. Ή με παλαμιά...
 ζωά. το 78. το 89.

.....

JOHN

- 3) Τα δερμάτια μετά τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο;.....

Συγγενή των αντρών... εβ. ξκ. μέρος... το ποδή-
το μυστα... 10... 6. υν... 3... 3... 3...

.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας; Ἰούλιος 1900

губ. тов. 1900

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Φύλλα 2^α ρ. 1^α ον.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὰ σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. *Μ.ε. τ.ε.α.ω.φν.*

.....

.....

.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

[illegible]

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σάνος καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). . . . ἐν τῷ σάνῳ μὲ δρέπανον ἢ κόσσαν

(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) το χόρτο... ἀλλώνεται καὶ ξηραίνεται
καὶ... δένεται... ἐκ μέρους... μὲν τοῦ παρόντος.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δηματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μεταφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... Μελεφεφραντο... διὰ τῶν... ἐν... ὧ...
... τῶν...
.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οὗτον τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινος τόπου λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

... ὁ χώρος... θεμωνιά... ἐκ μέρους... καὶ...
... τοῦ... τοῦ... τοῦ...
.....

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἀχυρά εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι;

... ἔκ... τῶν...
.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

... ἐν... τοῦ... χωρίου... μ...
... ἐκ...
.....

- [illegible]

[illegible]

- [illegible]

[illegible][illegible]

- [illegible]

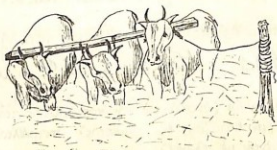
[illegible]

- [illegible]

[illegible][illegible]

- [illegible]

Το αὐτὸ ἐπείνευεν καὶ διέπεισεν ἡμεῖς καὶ ἀποκατέστη
μέλειος καὶ χεῖρος τοῦ κυρίου καὶ οὐκ ἔστιν

- α) Ἀλώνισμα πρὸς αχυροποίησην τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἁλώ-
νιστ' ξύλινου στύλου, ὅπου δυο μέτρων (καλῶν μετρητῶν) στήνεται,
στρουλινούρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχονται γύρες», καὶ οὕτως νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

Ἐποδοῖται εἰς ἡμέραν... ὁ ἑπόμενος... καὶ
 τὰ ἴδια εἶναι δευτέρῃ αὐτοῦ... ὡς
 καὶ ἑτέραν... ἵππεδ...

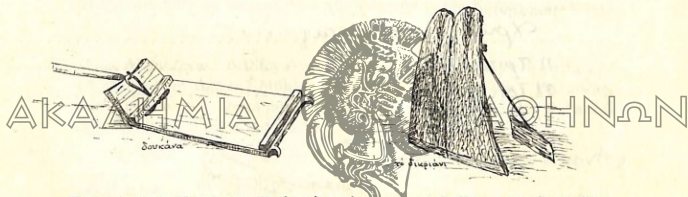
- 20 —

τες και σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

...Δένδαι. ἐν. λó... εἰσά. φ. αν... λó... ε. χ. ο. ι. ν. ι. ν. α. ι.

... λó... ε. χ. ο. ι. ν. ι. ν. α. ι. ἐν. λó... ε. χ. ο. ι. ν. ι. ν. α. ι.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.).....

Εἰς τὸ ἀλώνι.

κοπανὸν στρογγυλόν

ξύλο καμπύλον διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τὸ ἀλώνι

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

Μόνο καὶ ὑπὸ τῶν γειτόνων καὶ
ἐν τῇ γειτονίᾳ. Σαντι. καὶ (αὐτοκτενέως)

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχυος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) *2. εἰς τὴν ἀχυροποίησιν*

[illegible]

Σάρπας.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζῳῶν, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Naj

- 23) Πότε το πρώτον έγινε χρήσις ἀλυσιατικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΨΑΤΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΥΤΗΣ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνασιμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

...Καρπός...Μέγιστο...

.....

.....

.....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίκνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρὸν; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. . . . *Ο μακαριὸς*

μαζεύει... αμφοτέρωθεν... εθροιστικά και... ετησίως
τα... ετησίως... διότι... να... μερικές φορές... ή... ποσότητες.

- 2) Με ποιον εργαλείον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

.....Μέ.....τριμάνι.....ή.....μέ.....στνάρι.....

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει): ἀνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

n Ar. Sp. Oct.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίγνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοῦς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνετα δεῦτερον ἀλύνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Λέχονται απάστακα. Αποχωρίζονται με
πόνο. Δέν χύνεται δάκρυον
αφ' ουδενός.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξὶς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Μὲ ὀχυραθωτή βελόνα

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

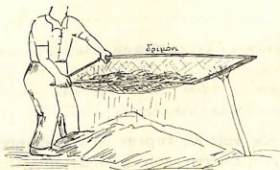
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο παλιό δερμάτινο

κόσκινο ἢ ἀνυλός

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Γίνεται μὲν νόθον καὶ μακάριον... ἀριστερῶς

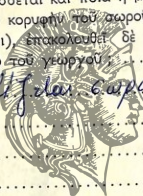
ἀριστερῶς

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι). ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γιγάρου;

Σχηματίζεται σωρός μὲ τὸ φτυάρι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

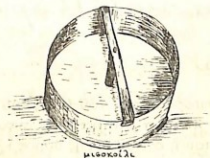

- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

... τὸ δέματο ... τὸ ἐλάφι βανέ οἱ δέματι εἰς ...
... εἰς τὸ δέματι ...

μικροκοίλε

κουτίον

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο, +

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, +

γ) τὸ γυφτιάτικο, +

δ) τὸ ἄλωνιάτικο κλπ. +

ΑΚΑΔΗΜΙΑ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ) ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ...

... ἐντὸς οἰκίας ... ἐντὸς ἀγροῦ ... ἐντὸς λάκκου ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *ἡ... ἀποδοκίμωσις... γίνεται.*
...μόνον... ἐν... ἐχρησινάς...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμού ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

*...ἡ... διαλογία... γίνεται... κατὰ τὸ... ἀπὸ...
 ...ἡ... ὅρα...*

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμού κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

...κατασκευάζεται... πλέγμα (πλεκτή)...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ; ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον ἀκόπον καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

...λέγεται... πλεκτή... ἀκόπον... ἐπὶ πόσον χρόνον...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*...ἐν... ἡμέραις... ἐν... Κυριακῇ...
 ...ἐν... Τυροσφύον...*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

...ἐν... ἡμέραις... ἐν... ὥρᾳ... ἐν... μέρος...

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

φωτεινή

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν· παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος ; . . .

72812

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

Συγγράμν. λα. Σύν. λα. πού. λα. ο. αι. ρ. κ. ου. ν

2nd 10' 67' 21

3) Πώς γίνεται η συγκέντρωσής των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Τα παιδια ξεφναν λο' ξυλα 2 νο' λο' σοι'ε

[illegible]

AKAΔHMA

ΑΘΗΝΑΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ᾠδαὶ, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

.....Τραγουδάει... παρ' το λαχράδι...

..... 60 6205 (συμπλήρωμα)

.....

.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Good! ≈ 1.5 years ago

Лорел, Лорел, Лорел, Лорел, Лорел

Ε. Χαρέμης. Γύρω από... Ημ. 17.09.2011. Στρατηγική...

και ὁ Ἰησοῦς ἐπελάλῃεν αὐτοὺς.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....

.....

.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....

.....

.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α' α' Γεωργίου πύματα 1920

1) Διά παρὰν οἱ ἀγροὶ - διὰ βασίμ' ἐυλόγεις
εἰς λαοφρενῶ

2) Εἰς χωρικοὺς καὶ γαυλῆμονας

3) Ναί.

Σελίς

2

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
Β. II Εἰς ἀργασίας

ΑΘΗΝΑΝ

2) Ναί.

γ. 1) Δέν εὐφύρουν μετὰ λα πύματα ὅμως ἐπρίφω
καὶ ἕτεροι πολλοὶ κῶν ἰδιουτεῶν

2) Σέμφοι

3) Εἰς εἶδος

~~4/~~

4) Εἰς μνηρεῖν υἱήμαται καὶ ἐλάμβανον καὶ ἀμοιβὴν καὶ εἰς εἶδος

5) οὐχι

6) α) οἱ νέοι ἐλθόντες ἐν Κων-στὶν καὶ Ἀθήναις

β) ὡς ἐργάται καὶ ἱερεῖς

Σελίς 3

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

5.1) α) Μὲ Ἰωάννην

β) καὶ τοῖς καλαριῶς

2) Μετὰ τὸ 1950 εἰς περιωρισμένον υἱήμαται

εἰ Σιδυρῶν ἀφρον ἀπὸ 1960

1) Μονόγερον καὶ διόγερον αἱ προμήθειαι τῶν
ἐγένετο ἀπὸ φιλικῶς

2) οὐχι

3) οὐχι

4) οχι

5) οχι

6) ο πατριός ο γεωργός

Σελίς 5

4) το θνή. είναι μιὰς μορφῆς

5) ~~ΑΚΑΔΗΜΙΑ~~

ΑΘΗΝΑΝ

6) η εν ενλου

7) ηριον, ευρω οερνιό, αριδα, πρι

Σελίς 6

8) βοες

9) δυο

9) Είναι άναρχατος ο Ήρως

11) Σιδερολούρια

12) Δέν χίναται

Σελίς 7

7' Αρσενίας καί Εωρά

α) Άνδρας Συνίδως εφ' ούτως τῷ ἀρχῶν ἢ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

β) Ταί βάδια καί βάφομε ὡς Ἀνατολῆς, περνοῦμε
εἰς Ήρως, τὰ σιδερούχια καί τὸν Ήρῶν καί
ἐνὸν ὁρῶν τὸν οὐρανὸν μετὰ τὸν Ήρῶν

2) ὥς ἔνω

3) Μετὰ χεῖρὶ δεμένον καί νεύοντα τῶν
Ήρων.

5/Κίς Διπ/δαι

6/Μεσ/χαι

6/Γίνεται εἰς τὰ πόλιν (Στοιχὴν 28 κρη)

7/Μετὰ τῆς βασιλείας εἰς τὴν πόλιν τῆς βασιλείας

Σελίδα

9

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ
 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

2/ Δύο ἢ τρία διότι ἢ τριβόλι

3/ Δύο ἔτι

4/ Δύο

5/ Στοιχὴν ἢ ντοχὴν τὴν περιέχει τὸν σφαιρὸν
 διὰ τὴν σφαιρὸν

6/ Μετὰ τὴν τοιοῦτον ἐν τῇ διένετρί

2) Σβάριερα με ξύλινη σβάρα

γ) Καμρόι-τσάσα-μνέλι (ώσαν Γκαρρί Γραμμά-
μνον εν την γην μελω οδύ).

Σελ/ς 11

6) Ο στωριάρης σου έχει τσάσολιν την εμποράν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

8) Ξυρμα η ποιωσασαυά

9) ηβυτεύοντο εις χούρνες

Β' Θεριός

α) εργαλεια θεραμω

1) μελω δρεαδνι

2) Kd668

3) Τοι δρεαυριου δδονηη, ηη υίθας εμεφ

Σελ'ς 13

5) co γυφας

6) OXI

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΑΘΗΝΩΝ

1) 0,20 - 0,30γ.

2) Στδκνδ

3) οί ηδίοι οί θερίοι

4) Τοι χερδβορ τοωοδελούλου δεινδρα ναί
δι υεγαραί εδρίενοτλα ελ' s ην αλ' ην
ναλ εδδουείν.

5) Δευτέρα

α) Θερμάει

1) Άνδρες καί γυναῖκες ἠρχομένης ἔρχ' ἔλαι

2) Μὲ μερομήτα ἢ καλοῦ (ξυμμετῶ) εἰς
χαίρει. Μὲ μερομήτα καὶ γαυλῶ
τοῦ κατὰ γνώσεσιν ἔλφωμ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ἐῖς τὴν μέσων περὶ τὸν ἥλιον εἰς συνάρε.

Σελ' 15

4) Προέχουν καὶ γὰρ ἀρχίσουν τρίτον

5) ΟΧΙ

6) ΟΧΙ

8' Τό δεμάτια

1) Τί ἐπ' ἐροῖς τῆς ἴδιας ἡμέρας

Σελίς 16

2) Τά δεμάτια τά ἔδεναν οἱ ἴδιοι οἱ θριγταί
μέ βούρλα ἢ μέ παλαμιά ἀπό τό ἴδιον ὄργανόν

3) Συμμενώνονται εἰς ἑνὴν ποσὶν ποσὶν

ΑΡΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ε' Συμμοριδὴ γεφυρώσιν

1) Πρὸ τοῦ 1900

Τὸν Φεβρουάριον

Σελίς 17

2) Μὲ τὰ δάσκα

8) Δένεται εις τον εφύρα τον έχοντα και τον
αφύρα τον εις τον βόδια.

Σελίς 21

8)

Σελίς 22

8) 10 εφύρατος αφύρα εις 10^{ου} η.μ. διό
είναι ασηρά τον βόδια και διακρίνεται
εις 5^{ου} η.μ. περίησιν

12) ~~ΑΚΑΔΗΜΙΑ~~ ~~Τριμήνι~~ ~~αφύρα~~ ~~ΑΘΗΝΩΝ~~

13) Ν.αί

14) Ν.αί Αιωνίον για τον βόδια. Κοιτάει τον αφύρα

Σελίς 23

15) Στρώβη Αφονίον 26 φύρατος

16) Ανέμιο

17) Και οι βόδια αφονίον και οι έχοντες
βόδια η αφύρα

18) Κόσμος

19) Εἶχε δὲ μέγας ο, 100 μ. καὶ ἦτο καμινδριός.

Σελίς 20

20) Εἰς τὸ ἔργον. Μόνον ἀστέων μετῶν
ἢ καὶ ὅς ἔργον δανεισά.

Σελίς 25

21) Ἐκαστὸν τοῦ δακτύλου τοῦ ἑδάγου
καὶ μέγαν δάκτυλον (2. ἑδάγου ἑνὰ μέγαν ἑνὶ)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

22) Ναι

23) Οχι

Β' Σίχνημα

1) Κερως. Μὲ τριμύχι, ὁ κερως
μαζεύει ἀπορρίπτοντες κερως καὶ ὑπὸντας
στὰς, διὰ τὴν μέγαν τὴν κερως

Σελίς 26

2) Μὲ τριμύχι ἢ στὰς.

3) Άνδρας

4) Αγάθεια. Αποχωρίζονται μόνωσαν
Δέν γίνεται δεύτερον ζήνισμα.

Σελίς 27

6) ← με ἀγασσώη βυσσώη.

Σελίς 28

Γίνεται με νόμιμο σύμφωνο ἀρίστος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

7) Σχηματίζεται οὐρά με γυναικί.

Σελίς 29

8) 1) Το δέντρο το ἐξέλεβε ο δεικατικός
από ζώνη.

2) Πασιδάλκο - ἀποσυντακτικὸ καὶ
ζήνισμα.

3) Ἐνός τῆς οὐσίας τῆς βουδδα ἢ
ἀνδρῶν.

- 4) Η αποδομεινός γίνεται ενδχυρώτα.
- 5) Η διαγογι γίνεται καλ' εδριμόνισμα.
- 6) Κατασκευάζουν πηξήμα (ΧΤένι).

Δ' ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α) 1) Κατό ην Κυρία ην Τυρογάτου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΟΓΟΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

σελ. 31

2) Φωτίες

3) Συγγέγον ζύγα πού λ' αείρουν από βόλι.

β) 1) η αιδι.

2) Συγγέγον ταί ζύγα πού λ' αείρουν από βόλι.

3) Ταί αειδιδ' εφέναν ζύγα πού λ' εβαζαν αεροί.

γ) 1) Τραχουδωσαν Ιραχουδιδαν λόντα

08 21x23

2) Χοροί, Ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐχόμενοι
γύρωθεν τὴν κερὰν τραγουδῶντες καὶ
ἀφαιρῶντες οὐκ ὄντες.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἰν Ἐξώρω ἡ 27-2-70
Πρὸς

τῇ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ

(Διὰ τῶν κ. Γεωργίου Δημ. Ξυνοῦ φιλολόγων)

ΑΘΗΝΑΣ

Ἦτορμεν τὴν τιμὴν καὶ ἀποδοδεῖν ὑμῶν
τὴν ἐξέλιξιν διὰ τὰ Γεωργίου Ξυνοῦ καὶ
κατ' ἑορταστικὰς δεύρας, ὑμῶν ἀποδοδεῖν, μετὰ τῶν
προσέχων ἀποδοδεῖν καὶ παρακαλεῖσθαι διὰ τὰ
κατ' ἑορταστικὰς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐκ τῆς ἐκείνου Σχολῆς

Βίλλης